

Direktori aastaaruanne

Lühikokkuvõte

2008

Kõik fotod © ECDC

© Haiguste Ennetamise ja Tõrje Euroopa Keskus, 2009.

ISBN 978-92-9193-173-6

doi:10.2900/19940

Paljundamine on lubatud allikale viitamisel. Kõik selle väljaande fotod on kaitstud autoriõigusega ja neid ei tohi autoriõiguse omaniku kirjaliku loata muul otstarbel kasutada.

Oluline märkus

Käesolev dokument täidab üksnes teavitamise eesmärki. Püüdsime kokkuvõtte koostada küll originaaldokumendi vaimus, kuid töö käigus võisid teatud olulised nüansid kaduma minna. Lugejad, kes soovivad saada ametlikku ülevaadet ECDC tegevusest, peaksid tutvuma direktori 2008. aasta aruande terviktekstiga, mis on kättesaadav aadressil ecdc.europa.eu.

Direktori aastaaruanne
Lühikokkuvõte
2008

Haldusnõukogu endine esimees Marc Sprenger, ECDC direktor Zsuzsanna Jakab ja Euroopa Parlamendi liige dr Miroslav Ouzký ECDC häädaulukorra juhtimise keskuse avamisel 2008. aasta märtsis.

2008: tugevdamise ja laiendamise aasta

Alates Haiguste Ennetamise ja Tõrje Euroopa Keskuse (ECDC) asutamisest 2005. aastal on keskus dünaamiliselt arenenud. 2008. aasta kujunes keskusele nii tugevdamise kui ka jätkuva laiendamise aastaks ning keskus on üha enam muutumas nakkushaiguste vastu võitlemise tippkeskuseks Euroopas, samuti teadusringkondade peamiseks teabeallikaks.

Mitu olulist saavutust näitavad, et 2008. aastal suurenes ECDC tööpanus ning keskus sai edukalt hakkama ülesandega tegelda senisest tõhusamalt nakkushaiguste ohuga Euroopas. Keskus tugevdas rahvatervise funktsioone, suurendas haigus põhiste programmide mahtu, arendas edasi partnerlussuhteid ning parandas juhtimisstruktuure.

2008. aastal lõpule viidud väliskonsultantide poolt teostatud sõltumatu hindamise tulemused kinnitavad samuti keskuse saavutusi. Hindamise tulemusel leiti, et ECDC on rahvusvahelisel areenil selgelt esindatud ning on and-

nud märkimisväärse panuse nakkushaigustevastasesse võitlusesse.

Direktori 2008. aasta aruande terviktekstis kirjeldatakse üksikasjalikult ECDC arengut ja tööpanust eelmisel aastal. Käesolevas kokkuvõttes on esile toodud peamised saavutused.

Rahvatervise funktsioonide tugevdamine

2008. aastal tugevdas ECDC veelgi oma rahvatervise funktsioone, et viia oma tegevus täielikku kooskõlla keskusele asutamismäärusega antud volitustega. See tõi endaga kaasa keskuse tegevuse tõhustamise seire, teadusliku toe, valmisoleku ja reageerimise, koolituse ja tervishoiualase teabevahetuse valdkonnas.

Seire

2008. aastal töötati välja ja võeti vastu pikaajaline visioon ja strateegia nakkushaiguste seire kohta Euroopa Liidus. Peamised saavutused seire valdkonnas on järgmised:

- TESSy (Euroopa seiresüsteem) käivitamine ja süsteemi pidev arendamine, et tagada tõhusam seire;
- TESSy kasutajate lisandumine: praegu on kokku 115 kasutajat 29 riigist ning andmebaasis on rohkem kui 1,3 miljonit kannet;
- veel kolme seirevõrgustiku ülekandmine ECDCsse lisaks viiele, mis kanti üle enne 2008. aastat; ning
- suund keskenduda andmete paremale kvaliteedile ja liikmesriikidevahelisele võrreldavusele, mis on nakkushaiguste ennetamise ning piiramise alus.

Teaduslik toetus

Selleks et soodustada rahvatervise uurimist ja olla Euroopas peamine nakkushaigusi käsitlevate teaduslike nõuannete allikas, on ECDC 2008. aastal:

- avaldanud 21 teaduslikku aruannet konkreetsete haiguste kohta, kliimamuutuse mõju kohta epidemioloogiale ning nakkushaigustest tuleneva koormuse kohta Euroopale tulevikus;

ECDC juhtivteadlane Johan Giesecke nakkushaiguste rakendusliku epidemioloogia Euroopa teaduskonverentsil (ESCAIDE) 2008. aasta novembris.

- korraldanud Berliinis teise Euroopa teaduskonverentsi nakkushaiguste rakenduslikust epidemioloogiast (*European Scientific Conference on Applied Infectious Disease Epidemiology – ESCAIDE*), millel osales rohkem kui 500 rahvatervise spetsialisti kogu Euroopast;
- avaldanud teaduslikke juhiseid inimese papilloomiviiruse (HPV) vastaste vaktsiinide kasutuselevõtu kohta Euroopas ja peamiste gripivastast vaktsineerimist vajavate riskirühmade kohta; ning
- korraldanud laboratooriumide võrgustiku tugevdamiseks koostumisi, rahvatervise mikrobioloogia uuringu ning töötanud välja andmebaasi mikrobioloogia tugilaborite kohta Euroopas.

Valmisolek ja reageerimine

2008. aasta märtsis avati uus hädaolukorra juhtimise keskus (*Emergency Operations Centre – EOC*) ning ECDC on nüüd igati valmis kõikideks valmisoleku ja reageerimise valdkonna ülesanneteks. 2008. aasta peamised saavutused:

- alates 2007. aasta lõpust on ECDC täielikult toetanud varajase hoiatuse ja reageerimise süsteemi (*Early Warning and Response System – EWRS*);
- 2008. aastal jälgiti kokku 251 ohtu ning anti 31 ohuhinnangut 24 eri haiguse kohta. Samuti jälgis ECDC ohte kahe olulise rahvusvahelise sündmuse ajal: 2008. aasta UEFA jalgpalli Euroopa meistrivõistlustel (Euro 2008) Austrias ja Šveitsis ning 2008. aasta suveolümpiamängudel Pekingis;
- 250 rahvatervise spetsialisti osales lühikestel ECDC koolitustel ning 41 inimest osales ECDC kaheaastases Euroopa sekkumiseepidemioloogia koolitusprogrammis EPIET (*European Programme for Intervention Epidemiology Training*).

Tervishoiualane teabevahetus

ECDC on oluliselt tugevdanud oma infrastruktuuri ning levitab nüüd spetsialistidele edukalt teaduslikku ja tehnilist teavet. Ka üldsust teavitatakse keskuse tegevusest. 2008. aasta peamised saavutused:

Euroopa antibiootikumipäeva kampaania plakat Belgias Brüsseli eurokvartalis 2008. aasta novembris.

- korraldati esimene üleeuroopaline kampaania avalikuse teavitamiseks antibiootikumide mõistlikust kasutamisest, Euroopa antibiootikumipäev (18. november 2008);
- teadusajakirja Eurosurveillance veebisaidi uuendamine. ECDC tähtsaima väljaande lugejaskond veebis on pidevalt kasvanud. 2008. aasta lõpuks oli tellimuste arv tõusnud 14 000ni;
- ECDC uuendas ka organisatsiooni kommunikatsioonivahendeid, millest märkimisväärsim on laiahaardeline, täielikult uuendatud ja mitmekeelne ajutine veebisait, mis liidetakse 2009. aastal ECDC uue veebivärvaga.

ECDC hädaolukorra juhtimise keskus, mis avati 2008. aasta märtsis, töötab seitse päeva nädalas 24 tundi ööpäevas. Selle 38 töötajat tagavad Euroopa Liidus esile kerkida võivate tervishoiuriskide ööpäevaringse seire.

ECDC haiguspõhiste programmide suutlikkuse suurendamine

2008. aastal tõhustas ECDC veelgi seitsme haiguspõhise programmi suutlikkust. ECDC mitmeaastases strateegiaprogrammis (2007–2013) on täpsustatud, et keskus keskendub lähiaastatel põhiliselt haiguspõhiste programmidele.

Iga programmi raames algatati ja korraldati 2008. aastal mitmesugust tegevust. Koos Maaailma Terviseorganisatsiooni Euroopa regionaalbürooga avaldas ECDC ülemaailmsel AIDSi-päeval (1. detsember 2008) aruande HIV/AIDSi seire kohta Euroopas. Teine ECDC ja Maaailma Terviseorganisatsiooni koostöös valminud aruanne tuberkuloosi seire kohta Euroopas avaldati ülemaailmsel tuberkuloosipäeval (24. märts 2009).

2008. aastal parandati ka haiguspõhiste programmide organisatsioonilist struktuuri. Muudatused jätkuvad 2009. aastal, mil iga programmi jaoks töötatakse välja konkreetne strateegia.

2008. aastal olid olemas järgmised haiguspõhised programmid:

- gripp;
- tuberkuloos;
- uued ja vektorputukate põhjustatud haigused;
- toidu ja vee kaudu levivad nakkushaigused ning zoonoosid;
- ravimiresistentsus ja tervishoiuteenuste kaudu levivad nakkused;
- vaktsiinivõimendatavad haigused; ning
- sugulisel teel levivad nakkused, sealhulgas HIV ja vere kaudu levivad viirused.

Haldusnõukogu neljas koosolek 2008. aastal toimus novembris Prantsusmaal Pariisis Prantsuse Rahvatervise Seire Instituudi (Institut français de veille sanitaire – InVS) kutsel.

Partnerlussuhete arendamine

ECDC-sarnase Euroopa tasandil tegutseva organisatsiooni jaoks on partnerlussuhted ülimalt olulised. 2008. aastal jätkus keskuse tihe koostöö liikmesriikidega mitmesugustes valdkondades. Tugevdati viljakaid ja tõhusaid töösuhteid eri partnerorganisatsioonidega. Peamised saavutused selles valdkonnas olid järgmised:

- 22 riikidesse tehtud külastust;
- pädevate asutuste suurem kaasamine keskuse tegevusse;
- Euroopa Komisjoni ja nõukogu eesistujate toetamine;
- jätkuv koostöö teiste Euroopa Liidu asutustega (sealhulgas Euroopa Toiduohutusamet, Euroopa Ravimiamet ja Euroopa Liidu Teadusuuringute Ühiskeskus);
- ECDC koostöö tugevdamine Maailma Terviseorganisatsiooniga; ning
- tiheda koostöö algatamine Euroopa Liidu kolme kandidaatriigiga.

ECDC haldusnõukogu 2008. aasta septembris keskuse esimese välishindamise tulemuste arutamiseks korraldatud erakorralisel koosolekul.

2008. aasta kõige tähtsamad saavutused

Kaks kõige olulisemat saavutust, mis näitavad ECDC tegevuse tugevdamist ja laiendamist 2008. aastal, olid järgmised.

- Haldusnõukogu võttis vastu strateegilised näitajad, mis võimaldavad kontrollida ECDC mitmeaastase strateegiaprogrammi (2007–2013) rakendamist. Kõnealuseid strateegilisi näitajaid kasutati edukalt juba katsejärgus 2008. aastal.
- Keskuse tegevuse 2008. aastal teostatud sõltumatu välishindamise tulemused olid positiivsed. Hinnangus nenditi, et ECDC on tippasemel sõltumatu teaduskeskus, mis on andnud nakkushaiguste vastasesse võitlusesse märkimisväärse panuse.

Kõnealuse välishindamise tulemuste arutamiseks 2008. aasta septembris korraldatud erakorralisel koosolekul jättis ECDC haldusnõukogu avatuks võimaluse, et keskus hakkab pärast 2013. aastat tegelema uute pädevusvaldkondadega, juhul kui on tagatud pikaajaline rahastamine.

Töötajad 2008. aasta mais.

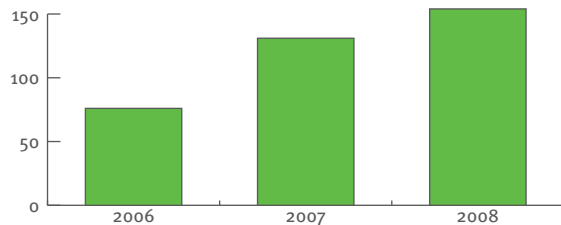
Suuremad ressursid

Keskuse suutlikkust suurendati nii inimressursside kui ka eelarveliste assigneeringute osas ning see võimaldas keskusel tegevust mitmekesistada.

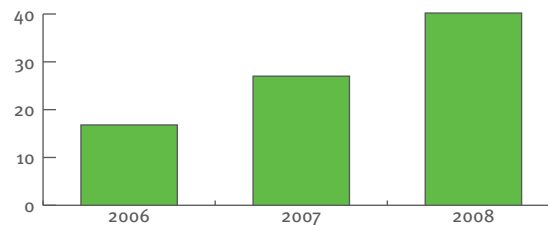
ECDC töötajate arv on stabiilselt suurenenud: 2008. aastal võeti tööle 54 uut töötajat. Aasta lõpuks oli keskuse töötajate (ajutiste ja lepinguliste) arv 154. Keskuse eelarve suurenes 27 miljonilt eurolt 2007. aastal 40,2 miljoni

euroni 2008. aastal. Kuna ECDC arenes ja kasvas kiiresti, jagati operatiivüksused osakondadeks, et tagada töötajate ja vahendite tõhus haldamine.

Töötajate (ajutiste ja lepinguliste) arv

Eelarve ülevaade (miljonit eurot)

Euroopa Liidu väljaannete tellimine

Tasulised väljaanded:

- EU Bookshopi kaudu (bookshop.europa.eu);
- raamatukauplustes, esitades pealkirja, väljaandja ja/või ISBNi numbri;
- võtke otse ühendust meie müügiesindajatega;
- kontaktandmed leiate veebilehelt bookshop.europa.eu või saatke faks numbrile +352 2929-42758.

Tasuta väljaanded:

- EU Bookshopi kaudu (bookshop.europa.eu);
- Euroopa Komisjoni esindustes ja delegatsioonides;
- kontaktandmed leiate veebilehelt ec.europa.eu või saatke faks numbrile +352 2929-42758.

TQ-AA-09-001-ET-N

Haiguste Ennetamise ja Tõrje Euroopa Keskus (ECDC)

Postiaadress:
ECDC – European Centre for
Disease Prevention and Control
SE-171 83 Stockholm, SVERIGE

Külastusaadress: Tomtebodavägen 11 A
Solna, Rootsi
Tel +46 0858601000
Faks +46 0858601001

Veebileht: ecdc.europa.eu
E-post: info@ecdc.europa.eu

See väljaanne on kättesaadav järgmistes keeltes:

bulgaaria, eesti, hispaania, hollandi, iiri, inglise, islandi,
itaalia, kreeka, leedu, läti, malta, norra, poola, portugali,
prantsuse, rootsi, rumeenia, saksa, slovaki, sloveeni,
soome, taani, tšehhi, ungari